WWF
Lintulahdenkatu 10
00500 HELSINKI

Puh: (09) 7740 100
Faksi: (09) 7740 2139
www.wwf.fi, www.panda.org

for a living planet®

Eduskunnan ympäristövaliokunnan kokous 23.9.2021

VIITE: **Kirjallinen lausuntopyyntö / E 98/2021 vp Valtioneuvoston selvitys: Ehdotus neuvoston asetukseksi eräiden kalakantojen ja kalakantaryhmien Itämerellä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuodeksi 2022 ja asetuksen (EU)/2021/0953 muuttamisesta tiettyjen muilla vesillä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien osalta**

ASIA: **WWF Suomen kirjallinen asiantuntijalausunto**

Asiantuntija: Matti Ovaska, Suojeluasiantuntija, WWF Suomi

WWF kiittää lausuntomahdollisuudesta ja toteaa asiasta seuraavaa:

Kalastuskiintiöt (TAC) ovat EU:n yhteisen kalastuspolitiikan keskeisiä mekanismeja hallinnoida ja ohjata kaupallista kalastusta. WWF katsoo, että valtioneuvoston ja eduskunnan viimevuotisten linjausten mukaisesti kalastuskiintiöiden tulee perustua kansainvälisen merentutkimusneuvoston (ICES) tieteellisiin suosituksiin ja että Suomen tulee ajaa tieteellisen suosituksen mukaisia kalastuskiintiöitä neuvotteluissa muiden jäsenvaltioiden ja toimijoiden kanssa.

WWF voi pääpiirteissään tukea valtioneuvoston kantaa ensi vuoden kalastuskiintiöistä Itämerellä. Erityishuomioina WWF esittää seuraavaa:

- Lohen kalastuksen osalta WWF tukee voimakkaasti ICES:n neuvonantoa ja valtioneuvoston kantaa Itämeren pääaltaalla tapahtuvan lohen avomerikalastuksen kieltämisestä. Pohjanlahden rannikkokalastuksen osalta WWF esittää kiintiön asettamista valtioneuvoston kannan mukaisesti korkeintaan noin 51 000 loheen, mikä vastaisi Suomen ja Ruotsin lohikiintiötä kuluvan vuoden osalta. WWF pitää äärimmäisen tärkeänä, että Pohjanlahden todellista kalastuskuolevuutta ei nosteta kiintiövaihdoilla muiden jäsenmaiden kanssa.
- Suomenlahden lohikiintiö tulee asettaa ICES:n neuvonannon mukaisesti ja Venäjän saalisosuus huomioiden korkeintaan noin 9200 loheen. Suomenlahdella lohenkalastus tulee kohdistaa istutettuihin lohiin.
- Itämeren itäisen turskakannan ja läntisen silakkakannan kalastus tulee keskeyttää kokonaan ICES:n neuvonannon mukaisesti. Itäisen turskakannan edelleen heikentynyt tila huomioiden sille ei tule asettaa myöskään erillistä sivusaaliskiintiötä.
- Läntisen turskakannan kohdennettu kalastus tulee keskeyttää ja sivusaaliille asetettava kiintiö tulee asettaa korkeintaan ICES:n neuvonannossa esitetyn vaihteluvälin alarajan mukaisesti 463 tonniin.

- Pohjanlahden silakkakiintiön osalta WWF voi tukea valtioneuvoston kantaa. WWF kuitenkin huomauttaa, että nykyinen tieto Pohjanlahden silakan osakantojen tilasta on puutteellista, eikä osakantoja huomioida kalastuksensäätelyssä. Näin ollen on tarpeellista kerätä lisätietoa silakan osakantojen tilasta ja niiden kalastuksesta.
- Itämeren pääaltaan ja Suomenlahden silakan TAC:n osalta WWF ei kannata valtioneuvoston kantaa, vaan tukee Euroopan komission esitystä, jonka mukaan kiintiö määriteltäisiin ICES:n neuvonannossa esitetyn vaihteluvälin alarajan mukaisesti. Pääaltaan silakan osalta ei ole syntynyt vahvaa vuosiluokkaa vuoden 2015 jälkeen, minkä lisäksi kalastuspaine on viime vuosina ollut suositusta suurempi. Tämän takia kiintiö tulisi määrittää varovaisuusperiaatteen mukaisesti korkeintaan 44 709 tonniin.
- Kilohailin osalta WWF niin ikään tukee komission esitystä MSY-pistearvoa pienemmästä kiintiöstä, jonka mukaisesti kiintiö asetettaisiin korkeintaan 222 958 tonniin.

Yksityiskohtaiset perustelut:

Lohi (*Salmo salar*), Unionin vedet osa-alueilla 22-31 (Pääallas ja Pohjanlahti)

Itämeren lohenkalastus on muuttunut merkittävästi 2000-luvun aikana, mikä on johtanut erityisesti Pohjanlahteen laskevien lohijokien asteittaiseen elpymiseen. Valitettavasti suuri osa Itämeren lohikannoista on edelleen tavoitetasoa heikompia ja erityisesti eteläisten jokien kannat ovat edelleen huolestuttavan heikossa tilassa, eikä niissä ole havaittu elpymisen merkkejä. ICES toteaa, että mikäli lohenkalastus jatkuu nykyisen kaltaisena, on todennäköistä, että heikoimmat kannat pysyvät jatkossakin hyvin heikolla tasolla tai voivat jopa taantua edelleen.

WWF katsoo, että Suomen tulee aktiivisesti ja voimakkaasti pyrkiä tilanteeseen, jossa kaikista heikoimmassa tilassa oleviin lohikantoihin kohdistuva pääaltaan sekakantakalastus lopetetaan. ICES:n neuvonannon mukaisesti Pohjanlahden rannikolla tapahtuva kalastus voisi jatkua siten, että kalastuskuolevuus, vapaa-ajankalastus mukaan lukien, ei kokonaisuudessaan ylitä 75 000 lohta.

WWF katsoo, että varovaisuusperiaatteen mukaisesti Suomen ja Ruotsin hyödynnettävissä oleva Pohjanlahden lohikiintiö tulisi olla korkeintaan nykyisellä tasolla. Tämä vastaisi noin 51 000 lohen kiintiötä kaupalliseen kalastukseen. WWF korostaa, että Pohjanlahden lohikiintiötä ei tule nostaa kiintiövaihdoilla muiden jäsenmaiden kanssa, sillä se voisi johtaa tilanteeseen, jossa Pohjanlahden lohikantoihin kohdistuu neuvonantoa korkeampi kuolevuus.

ICES:n neuvonanto lohikiintiöistä on kompromissi, jossa pyritään optimoimaan vahvimpien, hyvän tilan saavuttaneiden lohikantojen hyödyntämismahdollisuudet ja heikkojen kantojen elpyminen. WWF pitää olennaisen tärkeänä, että myös Pohjanlahden rannikolla tapahtuvaa

kalastusta säädellään tarkoituksen mukaisesti Pohjanlahden heikkojen kantojen turvaamiseksi. WWF katsoo, että aikaisempi käytäntö Pohjanlahden rannikkokalastuksen aikasäätelystä edesauttaisi suurien tärkeiden emokalojen pääsyä jokiin ja turvaisi Pohjanlahden heikkojen lohikantojen elpymistä.

WWF korostaa, että Itämeren lohenkalastuksessa tavoitteena tulisi olla kantakohtainen säätelymalli. Muita Itämeren kiintiöityjä kalakantoja on jo vuosien ajan säädelty kantakohtaisesti monivuotisen hoitosuunnitelman pohjalta. Myös lohikantojen osalta hoitosuunnitelma on ollut valmisteilla jo pitkään, mutta se ei ole koskaan edennyt päätöksentekoon, saati toteutukseen asti. WWF katsookin, että Suomen tulee olla aktiivinen Itämeren lohikantojen monivuotisen hoitosuunnitelman aikaan saamiseksi.

Lohi (*Salmo salar*), Unionin vedet osa-alueella 32 (Suomenlahti)

ICES:n neuvonannon mukaan Suomenlahden lohen kalastuskuolevuus saisi kokonaisuudessaan olla korkeintaan nykyisellä tasolla. Suomenlahdella kalastuksen ohjaamisessa keskeisintä on, ettei kalastus vaaranna Suomenlahden alkuperäiskantoja tai estä palautettavien lohikantojen elpymistä. ICES:n mukaan Suomenlahdella lohenkalastus tulee kohdistaa istutettuihin lohiin.

Luonnonlohikantojen ja luonnossa lisääntyvien lohikantojen turvaamiseksi lohenkalastusta tulee ICES:n neuvonannon mukaisesti ohjata Suomenlahdella kiintiöiden lisäksi myös muilla toimenpiteillä, kuten rauhoitusalueilla luonnonlohijokien edustalla ja tehokkaammalla kalastuksen valvonnalla. EU-tasolla päätettävien säätelytoimien ohella Suomenlahden lohikantojen elpymistä tulee tukea myös kansallisilla toimenpiteillä, kuten kalastusrajoituksilla erityisesti Kymijoen jokisuistossa.

Helsingissä 21.9.2021

Maailman Luonnon Säätiö (WWF) Suomen Rahasto

Jari Luukkonen
Suojelujohtaja

Matti Ovaska
Suojeluasiantuntija

Lisätiedot: Matti Ovaska, matti.ovaska@wwf.fi, p. 040 7273149